

DR. ŠUBAŠIČ SE PRIPRAVLJA

Načelnik jugoslovanske vlade dr. Ivan Šubašić z ozirom na razpadajočo nemško obrambo na Balkanu pričakuje kmalošnje osvobojenje svoje domovine in je včeraj v Londonu izjavil, da v sporazumu z maršalom Titom deluje na to, da je postavljena enotna jugoslovanska vlada, ki bo prišla v Jugoslavijo takoj po osvobojenju. Rekel je, da bo Jugoslavija v kratkem osvobodjena, ko bo bolgarska armada odšla.

„Maršal Tito ima zelo močno armado,“ je rekel dr. Šubašić, in v trenutku, ko bodo Bolgari odšli, se bo dvignil ves narod in Nemci ne bodo več mogli držati Jugoslavije.”

Po njegovem zatrdilu bodo Nemci kmalu poginani z Balkana. Dr. Šubašić pravi, da je maršal Tito z zavezniki sredozemskim poveljstvom dosegel popoln sporazum glede vojnih operacij.

Dr. Šubašić pa je potisnil na stran vsa vprašanja glede bodoče vnanje in notranje politike.

„Moja največja naloga,“ je rekel, „je preskrbeti živčje, obledo in zdravila za naš narod. Časa je tako malo.”

„Če v trenutku osvobojenja naš narod ne bo mogel čutiti roke naših velikih zaveznikov, bo katastrofalno. Ne vem, katero pot bo šel narod. Zaloge pa bo potreboval prvi dan osvobojenja.”

„Prepričan sem, da bi se mogel naš narod bojevati še eno leto pod istimi strašnimi pogoji kot sedaj... Kadar pa bodo našim zaveznikom odprta vrata, je drugo vprašanje. Naš narod je ponosen in ne bo hotel sprejeti miščin, ker čuti, da dela prav in to je najvažnejše v življenju.”

„Jugoslovanski narod,“ je nadaljeval dr. Šubašić, „se bori proti Nemcem, ker je prepričan, da ne bo dobil samo svobode, temveč srečnejšo in boljše bodočnost. Da bo v tej svoji veri potrjen, mora dobiti takoj občutljiv dokaz te bodočnosti ob koncu trajnih let pomanjkanja in nagote, ki jo je pretrpel.”

Dr. Šubašić ceni število ljudi v Jugoslaviji, ki nujno potrebujejo živčje, obledo in zdravila, na 7.000.000. Pravi da je en milijon brez strehe. Nekateri vojaki v osvobodilni vojski se bore brez hrane in na tisoče ljudi je šlo skozi zimo brez

čevljev. Sedaj je v Jugoslaviji čas za pobiranje poljskih pridelkov, toda ljudje nimajo niti najbolj navadnega poljskega orodja.

Ko bo zadoščeno potrebam onih, ki so brez čoma, ki so lačni bolni in bosonogi, bo jugoslovanska vlada pričela razpravljati o vprašanju bodoče politike, dr. Šubašić pa upa, da bo to vprašanje rešeno z mirno evolucijo. O vsem tem so odkrito razpravljali nedavno v Italiji maršal Tito, Winston Churchill in dr. Šubašić.

Sedaj dr. Šubašičev kabinet predstavlja Jugoslavijo v inozemstvu, narodno osvobodilno gibanje maršala Tita pa upravlja osvobodjena ozemlja v notranjosti dežele.

ZAVEZNIKI NAPADLI KORČULO

V soboto ponoči so zavezniki z infanterijo, artilerijo, aeroplani in bojnimi ladjami napadli sovražne čete na otoku Korčuli ob jugoslovanski obali, kjer se bori osvobodilna vojska maršala Tita.

Nemci se proti vpadu niso upirali in so imeli precej izgub. Poškodovane so bile artilerijske postojanke. Munijska skladišča so bila razstreljena. Balkanska zračna sila, ki je bila postavljena s posebnim namenom pomagati osvobodilni vojski, je bila vdeležena pri tem napadu.

Jugoslovansko poročilo naznanja, da sta se partizanom maršala Tita na gori Slatizoru v Srbiji podala dva bolgarska bataljona, ko jih je bilo 850 ubitih, 120 pa vjetih. Ves ta predel je bil očiščen Nemcev. Poročilo dalje pravi, da je bilo v Črnigori uničenih 2000 sovražnih vojakov. Zavzet je bil Kolasin v Črnigori.

Rusi so v Ploesti

Rdeča armada je včeraj zavzela Ploesti na Rumunskem, kjer so največje petrolejske naprave v Evropi. S tem je nemška armada izgubila največji vir petroleja za svoj vojni stroj. — Drugi oddelki rdeče armade pa so dospeli 17 milj do Bukarešte.

Moskovsko poročilo pravi, da bo rumunsko glavno mesto, Bukarešta, še danes padlo. Neko drugo poročilo iz Moskve pravi, da so prednji oddelki rdeče armade že v predmestjih Bukarešte. Na tem kraju so včeraj Rusi napredovali 43 milj.

Včeraj je bilo osvobojenih nad 200 mest, trgov in vasi in vjetih je bilo 15.000 Nemcev, med njimi en poveljnik armadnega zbora in trije divizijski generali.

Ploesti je zavzela druga ukrajinska armada maršala Rodiona J. Malinovskega, ki je napredovala 37 milj 12. dan sijajne ruske ofenzive na Rumunskem.

Včerajšnja zmaga pomeni za Hitlerja največji poraz, odkar je rdeča armada preobrnila ves vojni položaj pri Stalingradu.

55 odstotkov nemškega petroleja je prišlo iz Ploestija

Angleško gospodarsko ministrstvo domneva, da so vrelci v okolici Ploestija dajali na leto 5.500.000 ton petroleja.

V svojem dnevnem povelju, s katerim je naznanil zavzetje Ploestija, je maršal Stalin rekel, da je rdeča armada zavzela vse petrolejske vrelce na Rumunskem. Petrolejsko mesto Buzau je bilo zavzeto dan poprej. Ploesti pa so Rusi zavzeli včeraj z naglim sunkom ob južnem pobočju Transilvanskih Alp.

V sredo ponoči je v Moskvi oddalo 224 topov po 20 salv, da so oznanili veliko zmago.

V Ploestiju je najmanj 16 velikih petrolejskih čistilnic, katere je pred vojno kontroliral ameriški in angleški kapital. Na teh petrolejskih poljih je Hitler dobival 55 odstotkov petroleja za svoje vojne stroje.

Nemci so se za petrolejska polja silno bojevali, kajti vedo, da brez petroleja ne morejo dolgo nadaljevati vojne.

Rokosovski skuša obkoliti Varšavo

Ob istem času je tretja ukrajinska armada generala Tolbulhina zavzela nad 100 mest, trgov in vasi ob Črnem morju južno od Donave.

Nemci zopet poročajo o zelo močnem ruskem prodiranju severno od Varšave, kjer je prva beloruska armada maršala Konstantina K. Rokosovskega odbila več nemških protinapadov. Rusi so napredovali med Bugom in Narevom ter skušajo od severa obkoliti Varšavo.

Doživljaj ameriškega poročnika

Blizu Grenobla se je ameriškega poročnika Clarence E. Cogginsa, ki je bil pred nekaj dnevi vjet, podalo 946 Nemcev, ki so pripadali k diviziji, ki je zelo kruto postopala proti francoskim maquijem in so se rajši predali Amerikancem, kot pa bi Francozom padli v roke.

Poročnik Coggins je bil vjet v sredo, ko je bil na poizvedovalni službi.

„Večkrat so me poklicali k sebi,“ pripoveduje Coggins. „Spočetka se mi je zdelo čudno, pozneje pa sem razumel, — pogovarjali so se, kako bi se nam podali.”

Nemški poveljnik je prosil Cogginsa, da nese ponudbo za predajo v ameriško črto. Coggins je odšel in spremljal ga je nek nemški častnik. Coggins s častnikom se je vrnil in prinesel pogoje za predajo: da naj odlože orožje in naj se pripeljejo na svojih vozilih. In Nemci so tako storili.

Predsednik Kube v Washingtonu

Na povabilo predsednika Roosevelta je včeraj prišel z aeroplanom v Washington predsednik Kube dr. Ramon Grau San Martin, katerega je na letališču pričakal državni tajnik Hull. Po razgovorih s predsednikom Rooseveltom, bo kubanski predsednik prišel v nedeljo v New York.

Napredovanje v Franciji

S svojim sunkom 25 milj s svojih oporišč ob Seini so zavezniki vdrl v predel, od koder Nemci spuščajo svoje robotne aeroplane čez Rokovski preliv v Anglijo.

Prva ameriška armada generala Courtney Hodgesa je na osrednji fronti zavzela Laon, ki je oddaljen samo 34 milj od Belgije, tretja ameriška armada generala Pattona pa je zavzela Reims.

Ko so zavezniške armade obšle Rouen, so ga Nemci izpraznili. Zavezniki so v tem predelu zavzeli Gournay, Beauvais in Marselles-en-Beauvais. Mesto Gournay je samo 40 milj od Dieppe ob atlantskem obrežju in ozemlje vmes je posejano z letališči za spuščanje robotov.

Chateau-Thierry, Soissons in Laon zavzeti

Prva ameriška armada je zavzela Chateau-Thierry in Soissons, kakor tudi Laon in je silno hitro napravila 70 milj od Pariza.

Hodgesova armada je vjela 115.000 Nemcev, tretja armada pa 65.000; skupaj 180.000.

Pattonova 3. armada se bliža Sedanu

Pattonova tretja armada, ki je ves čas tako naglo prodirala, je oddaljena 50 milj od Sedana, kjer so Nemci v pričetku vojne prebili Maginotovo utrjeno črto in se je francoska armada podala.

Kakor je bila z briljantno strategijo obkoljena in uničena sedma nemška armada, tako se sedaj zavezniške kleeše oklepa nemške 15. armade okoli Pas de Calais v Franciji, v Belgiji in Holandski.

Prva armada se je že zasukala proti severozapadu proti Sommi in v Flandrijo in ogroža robotno letališča, Angleži in Kanadčani pa so napredovali 25 milj od Seine in zavzeli Neumarche.

Angleži 40 milj od Amjens

Angleži so oddaljeni še 40 milj od Amjens, kjer je najbrže središče letalih bomb.

Patton neprestano prodira proti vzhodu ter je vdaril čez Aisne pri Pont Arcy blizu Chemin des Dames, kjer so se odlikovali Amerikanci v prvi svetovni vojni.

Reims zavzet brez boja

Ko so Amerikanci zavzeli Reims skoro brez vsakega od-

pora, so njihovi tanki drvili dalje še deset milj in so dospeli zopet do Aisne pri Neufchatel, ki je oddaljen od Sedana 45 milj.

JUŽNA FRONTA

Na fronti v južni Franciji Amerikanci na 20 milj dolgi fronti po dolini Rhone pode ostanke nemške 19. armade, 90 milj dalje proti vzhodu pa je močna nemška armada vdarila iz Italije v Francijo, da olajša pritisk na 19. armado, kateri poveljuje gen. Johannes Blaskowitz.

Amerikanci pri Loriolu

Motorizana ameriška infanterija je z vso silo vdarila na bežečo nemško armado pri Loriolu, 13 milj severno od Montelima, kjer so Nemci hoteli po pontonskih mostovih čez Drome in bežati dalje proti Nemčiji.

Artilerija podira bežajoče nemške vrste

Ameriška artilerija je uničila tri milje dolgo nemško armado, v kateri je bilo okoli 300 vozil in mnogo artilerije, v — „nemškem grobišču“ med Montelimarjem in Valence.

Nemci so v tako obupnem položaju, da so v dveh dneh pustili za seboj 800 naloženih truckov in dve bateriji svojih slovitih 88-milimetrovskih topov. Na razdaljo kakih 40 milj je dolina Rhone posejana z nemškim orožjem, katero je sovraž-

Roboti nad Londonom

Včeraj je več robotnih aeroplanov predrl skozi silovit obrambni oženj in priletelo nad London. Zavezniške armade v Franciji so zasedle že več letališč za spuščanje robotov, toda nemški radio v Oslo pravi, da so robotni aeroplani prenesli v njih je mogoče postaviti na vsakem kraju Evrope.

Včeraj so roboti spustili na kraje v južni Angliji razglase, ki pravijo, da so Angleži pričeli bombardirati civilno prebivalstvo. Razglasi so prinesli tudi slike mater in otrok, ki so bili pobiti v Hamburgu in Kolnu.

nik vrge od sebe na divjem begu, da se reši.

Na tisoče vjetnikov

Zavezniški glavni stan naznanja, da je bilo v južni Franciji vjetih nad 45.000 Nemcev in vsak dan jih prihaja na tisoče v zavezniško črto. Med vjetniki je tudi general Otto Richter, poveljnik nemške 198. infanterijske divizije, ki je bila vjeta v Montelimarju in je malo prej prišla iz Rusije.

Zračne trdnjave na delu

Težki bombniki ameriške osme zračne sile so včeraj izvedli dva napada, prvega na nemška letališča za spuščanje robotnih aeroplanov v okolici Pas de Calais, drugega pa na Bremen in Kiel.

Pokrajino okoli Pas de Calais je bombardiralo kakih pet sto bombnikov, obe nemški pristanišči pa okoli 750 telečnih trdnjav.

Pri nobenem napadu ni bilo v zraku nobenega nemškega aeroplana.

Iz Bremena in Kiela so se vrnile vse letede trdnjave in spremljevalni aeroplani, pri napadu na Pas de Calais pa je bil izstreljen en bombnik.

Podprite napad! — Kupujte bonde Vojnega posojila.

Londončani zahtevajo, da je zatamnitev mesta odpravljena ter pravijo: „Dajte nam svetlobe zadnje milje vojne.” Minister za domačo varnost Herbert Morrison pa pravi, da bo zaradi večje varnosti prebivalstva obdržal zatamnitev do konca.

Angleška vlada pozivlja matere in otroke, da se izselijo iz Londona in zadnje čase se jih je zopet izselilo okoli 5000.

Aeroplani in protizračni topovi so včeraj izstrelili več letalih aeroplanov in en sam letalec je uničil tri.

FRONTA V ITALIJI

Angleške in poljske čete angleške osme armade so oddaljene od gotske utrjene črte še dve milj. Najprej so potisnili nazaj nemško prvo padalno divizijo, nato pa so se zakopali na zadnji višini pred reko Foglio.

Takoj onstran reke stoje utrdbe iz jekla in cementa, ki so jih Nemci zgradili po svojem umiku iz Rima proti severu. Ta črta se na vzhodu naslanja na Pesaro ob Jadrano, na zapadu pa nekaj milj severno od Florence.

Poročila iz Curiha v Sviči naznanjajo, da so Nemci poslali v Alpe na tisoče delavcev, največ vojnih ujetnikov, da zgradijo novo obrambno črto, ki bo tekla iz Bolzana v severni Italiji, skozi Vorarlberško do Bodelskega jezera in nato dalje proti severu in se bo končala blizu Monakovega na Bavarskem.

Nek angleški rušilec je včeraj dolgo časa bombardiral Pesaro, medtem pa je osma armada prodirala ob obrežju od Fana kakih dve milj proti pristanišču. Proti zapadu so druge angleške čete v gorenji dolini Arna zasedle Bibbieno in so po hriboviti pokrajini napredovali tri milje. Na tem kraju je osma armada oddaljena dve milj od večjih utrdb v gotski črti.

Vojaška situacija v Italiji

Bern, 28. avgusta. (ONA)— V severni Italiji prevladuje mnenje, da bodo Nemci zapustili Italijo še predno nastopi jesen. Nemški maršal, ki sedi na gotski obrambni liniji, je v nevarnosti, da ga zagrabi o ogromne kleeše iz vzhoda in zahoda, kajti vse kaže, da bodo jugoslovanske sile maršala Tita kmalu zagnale ofenzivo velikega obsega v smeri beneške province.

Vojvodinja Windsor v New Yorku

Vojvodinja Windsor, žena vojvode Windsora, bivšega angleškega kralja, ki se je odpovedal prestolu, da se je mogel poročiti z njo, je včeraj prišla v Roosevelt Hospital v New Yorku, kjer bo operirana na stopalu. Kot se za „visoko” gospo snodobi, je bilo za njo najetih 10 sob in šest bolničark.

Jugoslovani napadajo nemške transporte

Od 18. avgusta dalje skadron jugoslovanskih letalcev deluje skupno z zavezniško balkansko zračno silo ter posebno napada nemški vojaški prevoz po Jugoslaviji. Kot pravi OWI imajo jugoslovanski aeroplani znake jugoslovanske osvobodilne vojske maršala Tita.

NAJVEČJI BOMBNIK NA SVETU

Veliki ameriški superbombnik B-29, fotografiran malo prej, predno je odletel, da bombardira kraje na Japonskem.

"GLAS NARODA"

Owned and Published by Slovenc Publishing Company, (A Corporation)
Franklin D. Roosevelt, Joseph P. Kamp, Joseph L. Kamp, Joseph L. Kamp,
Headquarters of the Corporation and address of above address
215 WEST 12th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.
NA OBLI LITVA VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO
77.-; ZA POL LETA \$4.50; ZA ČETRT LETA \$2.-.
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenoma sobot, nedelj in praznikov.
"GLAS NARODA", 215 WEST 12th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 9-3542

KONVENCIJA SANS-a

Ko so se nemške in italijanske divjaške tolpe pred tremi leti razile po lepi Sloveniji, tedaj se je pričelo trpljenje slovenskega naroda, kakršnega ni prej prenašal še noben narod. Počasi so pričele prihajati vesti o divljanju Nemcev in Italijanov in krčilo se nam je srce, ko smo brali in slišali o takih grozodejstvih, da se nam je zdelo neverjetno. Pa bila je bridka resnica.

Uničiti, zatreti so hoteli slovenski narod, toda narod, ki je skozi stoletja služil drugim, se je z nadčloveško silo vrgel nad vpadnika in pričel je borbo na življenje in smrt. Iz krotkega jagnjeta je kar namah postal razjarjen lev. Ko je že izgledalo, da je vse okoli njega izgubljeno, je v skrajni sili napel vse svoje sile in se postavil nasproti mnogo močnejšemu sovražniku. Zavedel se je, da je boljše častno umreti v boju, kot pa bi počasi umiral pod tujim jarmom.

In danes se bori ta mali narod z junaštvom, ki mu ga v zgodovini ni para.

Na njegovi strani je in se v njegovih vrstah bori vsa slovenska inteligenca: profesorji, odvetniki, zdravniki, inženirji, učitelji, pisatelji, umetniki. Vse, kar je v Sloveniji izobražena, je priskočilo narodu na pomoč. Slovenska inteligenca je v teški stiski naroda pokazala, da je zvesta svojemu narodu in se bori ob strani delavca in kneta proti skupnemu sovražniku.

Tudi v Ameriki se je med Slovenci, če so izobraženi, ali ne, zbudila globoka ljubezen do bratov in sester, ki prenašajo trpljenje in se junaško bore za svobodo svoje dežele.

Pred dobrim letom se je v Clevelandu zbralo nekaj Slovencev in so postavili Slovensko-ameriški narodni svet - SANS.

SANS ima po vseh slovenskih naselbinah, tudi po najmanjših, v Združenih državah in Kanadi, svoje postojanke, ki pridno delujejo in dajejo moralno podporo pravim bojevnikom v naši rojstni deželi. Mnogo jih je med nami v tej deželi, ki bi radi, če bi le mogli, pohiteli v slovenske gore in bi pomagali partizanom in partizankam.

Glavni urad neprestano poroča v slovenskih časopisih o delovanju podružnic po raznih naselbinah in razveseljuje je videti, kako se je naš narod tukaj zavzel za svoje brate in sestre.

V soboto se prične SANS-ova konvencija v Clevelandu. Prepričani smo, da je vsaka podružnica kot delegata poslala svojega najboljšega člana. Trdno smo uverjeni, da bo SANS-ova konvencija rodila kar najboljše sadove.

Delegati bodo dali glavnim odbornikom SANS-a popolno priznanje za njihovo dosedanje delovanje, kajti SANS je pod njihovim vodstvom v tako kratkem času dosegel sijajne uspehe.

Pred očmi ima vedno trpeči slovenski narod in zanj deluje in žrtvuje. Za one, ki kukajo izza lune in mečejo polena na njegovo delo, se ne zmeni. Prezira jih in tako je prav.

SANS je ubral pravo pot in prave smernice. Tako naj deluje še dalje do konca, ko bo svoje delo častno izvršil.

Njegovo geslo naj bo: Smrt fašizmu - svoboda narodu! To geslo naj vodi tudi naše delegate na konvenciji.

Delavsko leto zmage 1944

Dan Dela - Labor Day - nas živo spominja onih mož in žena, ki izdelavajo orožje, s katerim naši sinovi padejo pred seboj naše sovražnike v tem poletju zmagoslavja leta 1944. Dan dela 1944 nas spominja na dejstva, da so ameriški delavci postali močni že v letih, ki so potekla pred vojno, tako da so bili pripravljani na vse, ko je prišel klic na delo, da proizvajajo brez prestanka in oddiha.

Dan dela v tem letu zmagoslavja opozarja na ZASLUGE ZA DELAVSTVO, katere si je pridobila demokratična administracija.

ČITATELJI: Če želite, kako se je vse potrdilo, in videti, kako tudi slovenski papir in druge stvari, ki so potrebne. Da si tožaki zagotovijo redno dopisništvo, lahko grede upravitelstvu naročijo v tem, da imajo vedno, če le more, vsaj prej glasno naročilo. ALI NE BI OBNOVLILI SVOJE ZAVESTI, DA DANES IN NA DALJŠE NE UPRAVIMO, KER S TEM PRUŽANJE UPRAVIŠTVA NEPOTREBNE STROŠKE?

ministracija. Delavci Amerike ne pozabljajo, da so danes mogočni, ter da bodo ostali mogočni tudi jutri, in da so bili mogočni v tekni te vojne, ker so imeli za seboj 12 let zaščite, akcije in zakonov.

V tekni 3 republikanskih legislacij - Harding, Coolidge in Hoover - federalna oblast ni storila niti enega samega koraka, da zavaruje ameriške delavce napram možnosti depresije. Nikdo od nas ne bo mogel pozabiti posledice.

Dvanajst sledečih let pa nam je prineslo zmago, tako da vam na ta dan dela leta 1944 sporočamo besede Franklin D. Roosevelta:

"Organizirano delavstvo je v celoti postalo močnejše po številu članstva, po svojem vplivu in po svojih sredstvih, da služi interesom delavstva, moškega in ženskega, in družbe v splošnem... Mnogo tega napredka je omogočila - a na to mislim z veseljem - ona stvar, za katero je stremela ta administracija od vsega začetka: da se zajamči delavcem neokrnjenost njih pravice, ne morda kako prednost temveč pravico, da se organizirajo in se kolektivno pogajajo s svojimi delodajalci. To načelo je danes trdno zasidrano v zakonih naše dežele; ostati mora temelj industrijskih odnošajev za vedno tudi v bodočnosti."

SLOVENC, NA SLOVANSKI KONGRES!

Te vrstice pišem zato, da vzpodbudim več zanimanja in več sodelovanja za Drugi Ameriški Slovanski Kongres, ki se bo vršil v Pittsburghu dne 23-24 septembra.

Slovani so danes mogočna sila. Slovani dajejo vsemu svetu briljantne vzglede junaštva, odločnosti in razumevanja za ustvarjanje boljše bodočnosti. Slovani so apostoli pravice in svobode že tako dolgo, da so pri tem dosegli občudovanje in spoštovanje celo med nasprotniki Slovanov.

Čitala sem knjige, ki so bile pisane v preteklem stoletju, pisatelji katerih so se izražali, da bi bili Slovani lahko vladarji Evrope, ako bi bili složni med seboj. Dovolj velik broj jih je in po naravi so zelo simpatični za težnje revnih slojev.

Sovražniki Slovanov pa so vedno izkoriščali našo neslogotnost in politično razkosanost pa so povečavali in mislili, da je nemogoče misliti na slovo in razumevanje, dokler se bodo Slovani delili po veri in politiki. Odtujevali so nas in hujskali ene proti drugim. Hoteli so, da se Slovane pomori v vojnah ali pa da se sami koljejo med seboj.

Adi zgodil se je čudež. Slovanil so takoj spoznali, da je bil prihod nacizma v Nemčiji signal in priprava za iztrebljenje Slovanov, da si Germani osvojijo našo zemljo in posestva. Slovanska duša je pričela misliti na svojo obrambo, iskati svoje zaveznike. Zdrav slovenski razum jim je veleval, da se lahko ubranijo pred fašisti, ako bodo složni, ako vsi branimo svojo zemljo in imetje. V tem duhu so dalekovidni voditelji pripravljali ljudstvo in ljudske množice so si osvojile to miselnost. Celotno slovensko, ki so v prošlosti radi šli v žrjavico po kostanj za germansko gospodo, so izprevideli, da tudi njim preli ista nevarnost, kot navadno.

Toda na žalost se še vedno dobi elemente, ki zanikajo, da smo lojalni Amerikanci in Amerikanske, ki nam zapirajo vrata in prilike, da se svobodno zbiramo in izražamo našo pripravljenost in podporo Franklinu Rooseveltu in Ameriški armadi.

Drugi Ameriški Slovanski Kongres bo šle večji in vplivnejši, ako bomo na njem zastopani vsi, ki smo za zmago. To bo ena največjih medna-

SONART REKORDI

NOVE SLOVENSKE PLOŠČE

- Jerry W. Sheprik in njegov orkester
- M594-Wedding Polka (Na bon se močila; Ti pa jesi, pa sidana marala)
- Wedding Waltz
- Slovenski Waltz
- Pejo Ropnik ostro
- M594-Joop Polka (Mat' polka pejojo)
- Marine - polka
- 575-Terezinka - polka Na planinah-valček

Lepe Melodije
Duquesne University Tamburica Orkester

M571-Na Marjanec, polka
Kje so moje rožice
Mariška polka-polka

Za tozadveni cenik in cene plošč se obrnite na

JOHN MARSICH, Inc.
463 W. 42nd ST., NEW YORK

RAZGLEDNİK

ZGODOVINSKI DNEVI V AVGUSTU

Prvo družbo newyorske podulčne železnice so službeno vključili dne 1. avgusta 1868 pod imenom "Beach Pneumatic Underground Railway."

V avgustu 1934 je vlada Združenih držav prenehala z kontrolo zapadnjeindijske republike Haiti. Tem povodom so se vršile posebne slavnosti v glavnem mestu Haitija, Port-au-Prince.

Dne 1. avgusta 1914 je Nemčija napovedala vojno Rusiji. Colorado je postala 38-ta država Združenih držav, v avgustu 1876.

V avgustu 1874 se je pričela vojna proti Američanom narodov Kiowa, Cheyenne in Comanche v nekdanjem Indijanskem teritoriju. Vojna proti imenovanim domačinom je trajala do 16. februarja 1875.

John Calvin, duhovnik in reformer, je spisal v avgustu 1536 knjigo "Prepisi krščanske vere". S tem je bila ustanovljena takozvana Calvinška vera, ki se je razširila po raznih kantonih republike Švice.

V avgustu leta 874 so se prvi Skandinavci naselili na otoku Islandu. V avgustu leta 1874 so v Rejkjaviku, glavnemu mestu te naselbine, proslavili tisočletno naselitev prvih naseljencev.

Dne 1. avgusta 1498 je Cristobal Colon ("Kolumb") prvič dospel na ameriško celino in sicer povodom svojega tretjega potovanja preko Atlantika. Tedaj je dospel do južnoameriške obali.

Alexander Graham Bell, izumitelj telefona, je umrl dne 2. avgusta 1922. Pošne nabiralnice na ulicah v New Yorku in Bostonu, Mass., so postavili v prvič v avgustu 1858.

V avgustu 1817 dospel je prvi parnik v St. Louis, Mo. Zvezina vlada je podpisala pogodbo z domačini rodu Ojibway v avgustu leta 1847.

Prvo železniško progo so zgradili v avgustu 1830 in sicer med mesti Albany in Schenectady v državi New York.

Dne 14. avgusta 1917 so vspešni revolucionarji v Rusiji vjeli carja Nikolaja in njegovo rodbino, ter vso obitelj poslali v Obolsk v Sibiru.

Sedanja država Oregon, je postala teritorij Združenih držav v avgustu 1848.

Vojna proti Američanom rodu Seminole v Floridi, se je končala v avgustu 1842.

Brooklynski most so pričeli graditi leta 1876. Most so izročili prometu dne 24. maja leta 1883, ko je bil dokončan.

Prvo telefonsko postajo v Združenih državah je telefonska družba izročila prometu v Camden, N. J., dne 15. avgusta, 1879.

Azorsko otočje na Atlantiku je bilo odkrito v avgustu 1432; otočje je odkril Nizozemec, Van der Berg.

Prvi parnik, katerega so izdelali po navodilih in izumu Roberta Fultona, je odplul prvič iz New Yorka dne 17. avgusta 1807 in je srečno dospel v Albany, N. Y.

V avgustu 1896 so našli prvo zlato v Klondike, Alaska.

rodnih manifestacij, demonstracij, ki bi odstranila ovire in nesoglasja med nami, ker na tem zgodovinskem zborovanju ne bo vprašanja, ali spada k tej verski skupini ali k oni politični stranki. Edino vprašanje bo: ali smo za zmago Združenih narodov in Roosevelta, ali podpiramo našo armado in ošobodobno zaslužene narode?

Vse slovenske organizacije in skupine bi morale biti zastopane, ker s tem bomo faktilno potrdili, da smo dobri državljani Združenih držav, da smo zvesti poštenim slovenski misli, ki vstajajo in ustvarjajo svetlejšo novo dobo.

Anna Klun.
Pittsburgh,

Zaostankar iz pozabljenosti

Hillsboro, Ill. - Tukaj vam pošiljam sedem dolarjev za letoletno naročnino "Glas Naroda." Ne zamerite, ko sem se malo zakasnil! Zaostankar nisem namenoma, ampak iz pozabljenosti, ker dva dni zaporedoma nisem prejel časopisa, sem mislil, kaj je vzrok, in pogledal sem, pa vidim, da mi je naročnina potekla dne 10. avgusta. Hvaležen sem, da mi niste lista vstavili, in ostajam vaš nadaljni naročnik.

John Poznic.

SEDAJ LAHKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja **Louis Adamič-a**
ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanjih vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenici v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani - kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine - je jako zanimiva knjiga in je priporočljiva vsakomu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov... Čitajte to knjigo, ki bogato plačano." - Tako so je izrazili veliki ameriški človeški o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):
Moje ime .....
St., ulica ali Box št. ....
Mesto in država .....

"Glas Naroda"
216 W. 18th STREET - NEW YORK 11, N. Y.

Naznanilo in Zahvala

Potrtega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je 24. julija, 1944 nenadoma zapustila naša ljubljena mati

Barbara Cerar

Zahvaljujemo se sorodnikom in prijateljem, ki so poslali vance in posodili svoje avtomobile.

Za njo žalujejo tri hčere:

Mrs. PAULINE KEMEL, Mrs. JOHANNA KUSTERLE, Miss MARY doma; in trije sinovi: FRANK doma, JAMES in MARTEN v armadi ter 20 vnukov in vnukinj

Crafton, Pa., 21. avgusta, 1944

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopolni brzi podpis in odobrenost ne pridobimo. Dopolni za štirinajst dni naj bodo v naših uradih in vrnjeni v vrsto tiskanih.

Dopolni se nam vedno dobrodošli, kar nam daje vso našo čestitost in se z njimi naši rojaki izboljšati med seboj pogovarjajo.

ROŽMARIN IN DRUGO

Kakor vam je znano, je preteklo soboto moški pevski zbor "Slovan" púredjal v Slovenskem domu v Brooklynu "Beer Party", ali boljše rečeno, povabil nas je v poset, da se zopet snidemo stari znanci in v splošnem odkritosrčni prijatelji "Slovana" in njegove pesmi, in da nam je ob zvoku njegove pesmi dana prilika sklepati novega znanstva in prijateljstva, katerega tako nujno potrebujemo, da skupno, pod zaščito narodne pesmi in sloge, prevedrmo ta grozni svetovni vihar, katerega mu se že na tisoče in tisoče podlegli.

Razumljivo je, da ob teki napovedi "Slovan" ni pričakoval navala, saj je bil bolj družinski večer kakor pa prireditev. Vseeno sem pa pogrešil nekaj rojakov, katere sem smatral za pametne in odkrite prijatelje "Slovana" in njegove vzvišene pesmi. Pogrešil sem tudi nekaj tistih, kateri stopajo v njegov krog na oder in nam v njegovem zboru pojejo narodno pesem. Ko sem pa prijatelja vprašal po vzroku zadnjih, mi odgovori: "Je pač tako! V še tako trdi in zdraj oreh se priklati četundni črv, kateri ga poskuša napraviti piškavega! Vemo, da je ta črv klika, ki poskuša skodovati ne samo nam, pač pa tudi splošnemu narodnemu edinstvu, in podlem namenu da razdira še to malo sloge, katero zavedni naprednjaki in rodoljubi gojimo med seboj: Privleki homo pa tega črvička ven za repek, da nam pove kdo mu je vokal vrtati luknjo v naš oreh!"

Vseeno je pa bila dvorana prilično zadovoljivo zasedena ob obeh straneh. Ko so v spodnjih prostorih minule društvene seje, si je marsikateri privoščil trenutek razvedrila na tej prireditvi, med njimi tudi osebnost Jože Pogačnik s svojo soprogo Fany in prijatelji, s katerimi je zasedel mizo.

Note
za
KLAVIR
ali
PIANO HARMONIKO

35 centov komad — 3 za \$1.—

- * Breezes of Spring Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jeseru Kolo
- * Spavaj Milka Moja Orphan Waltz
- * Dekle na vrto Oj, Marička, poglajaj
- * Barčica Mladi kapetan
- * Gremo na štajersko štajeriš
- * Happy Polka Če na tujem
- * Slovenian Dance Vanda Polka
- * Židana marea Veseli brate!
- * Ohio Valley Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj Ko ptičica ta mala
- * Helena Polka Slovenska Polka
- * Pojdi z menoj Dol s planine

SEZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
Moje dekle je še mlada
Barbara polka

Naročite pri:
Knjižarni Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

Z dovoljenjem galantnega "Slovanovega" odbora se je na ta večer prodajal tudi rožmarin, katerega je prinesel iz svojega vrta rodoljub Mr. John Cvetkovič iz Plainfield, N. J., in sicer z namenom, da se izkupiček pošlje na SANSa. Cena vršičku rožmarina je bila 10 centov; zdi se mi pa, da so se nekateri zavedali vrednosti rožmarina in pomena SANSove organizacije, ker so ti žlahtni vršički rožmarina prinesli v SANSov sklad \$12.15.

Tudi jaz sem imel posebno srečo: Ko sem bil po Mr. Zavertniku poklican k drugi mizi, z namenom, da mi predstavi Mr. V. Cankar-ja, kateri se je po opravih mudil v New Yorku, sem nevedoma prisedel k nepoznani rojakinji, ki me je takole nagovorila: "Tolikokrat sem že želela vas spoznati, da dohim partizansko zvezdo, ali imaš katero pri sebi?" V zadregi sem hitro segel po svoji, manjše velikosti, katero vedno nosim na površniku, da jo ji pripnem. Ko jo pa ogleduje, mi pa pravi: "Ali nimaš nobene večje?" Hitro sem šel po dvorani, iskajoč rojaka ali rojakinjo z zvezdo večje oblike, in tako sem si jo izposodil od Mr. J. Cerarja, samo da sem zadovoljil napredno rojakinjo. Manjšo zvezdico je podarila gospodu Cankarju, večjo je pa obdržala za sebe. Posloviti sem se moral precej zgodaj, ker drugi dan sem hotel biti v pravem času v Partizanskem taboru nad "Revnim hudicem" v L. I., in nisem več mislil na tiste zvezdice. Par dni pozneje pa dobiš pošiljko \$5 od tiste rojakinje za tiste 2 zvezdice, in to je rojakinja gospa Hervatin iz New Yorka. Zares fest punca, ne škoda, da mi ni sporočila njenega naslova, da se ji osebno zahvalim.

Od teh petih dolarjev sem si upravičen 30 centov pridržati za delo in drugo, ker je pa bila Mrs. Hervatin tako galantna in rodoljubna, da je v korist trpečega slovenskega naroda poklonila tako lepo svoto, bom celih \$5, ne da bi jih raztrgal, zročil SANSovemu odboru v soboto na SANSovi konvenciji v Clevelandu.

Torej hvala Vam, gospa Hervatin! Od sedaj naprej bom vedno zvezdice nosil v žepu, za slučaj, ako zopet srečam kako tako, kakor ste Vi. In tudi prijatelju Johnu bi svetoval, da ima vedno kak vršiček rožmarina pri sebi.

Z narodnim pozdravom,
F. R. Vavpotič,
227 E. 25th St.
New York 10, N.Y.

ZELO VAŽNA SEJA
Chicago, Ill. — Prihodnja seja JPOSS šte. 8 in SANS šte. 60 se bo vršila v ponedeljek dne 11. septembra, v Tomožinovi dvorani, 1902 West Cermak Road. Pričetek točno ob osmih zvečer. Važne zadeve bodo na dnevnem redu, posebno glede naše prihodnje prireditve dne 26. novembra letos, zatoorej udeležite se vsi.

Rodoljubni pozdrav,
John Gottlieb, tajnik.

Pismo starega naročnika
Jeannette, Pa. — Tukaj Vam pošljem \$7 za list "Glas Naroda", ker ga rad čitam, in nikar mi ne zamerite, ko sem se že malo zakasnil, ker sem zdaj malo preveč zaposlen, ko sem pečlar. Moja žena je šla na počitnice tja v Montano.

Tukaj se še dobro dela.

Vam želim dosti naročnikov. Ostajam Vaš stari naročnik — Frank Stempfer.

PISMO SLOVENSKEGA VOJAKA

Kirkland Lake, Ont., Canada. — Spoštovani g. urednik: Tu v pismu prilagam sliko in pismo od mojega brata, kanadskega vojaka, ki je nekje na italijanski fronti že od aprila meseca. On se nahaja pri vojakih že 2 in pol leti in to do malega skoro ves čas na on stran oceana. Prepričan sem da bo pismo rojake zanimalo.

Anthony Kraje.
Pismo je sledeče:
Dragi brat. — Tvoja dva pisma prejel pred nekaj dnevi, tega hvala! Pismo, eno pisano 19. septembra 1943. ne vem, kod je hodilo, ker me ni toliko časa našlo. Prejel sem tudi druga dva pisma. Veseli me, da se imate dobro. Ker me prosiš za sliko, Ti jo v pismu prilagam.

JOHN KRAJEC, slovenski vojak v kanadski armadi.

Jaz se imam tukaj prav dobro. Ježen nisem bil še in tudi drugega mi ne manjka. Pred nekaj dnevi sem bil v Rimu za en dan in sem se prav lepo zabaval. Videl sem več prijateljev, ko so prišli s fronte za nekaj dni in smo se srečali v Canada Club. Žal mi je, da nisem imel več časa tam, da bi obiskal Vatikan in še drugih takih palač.

Vojna se krajša zdaj vsaki dan, ne morem ti popisati, kako si že pričakujem tistega dneva. Tudi želja mi je, da bi šli čez naše očeta in da bi še enkrat videl očeta in sestre in brata. Tukaj ni več tako vroče kot je bilo poprej; zrak je čistejši in milo podnebje kot doma.

Italijanska mesta so razbita, kot si je Mussolini želel za slovenske, in njegova armada ob cestah leži enako kot nemška. Prav lepo je videti profesionalne vojake, ko se več ne ganejo v jarkih. Lepo se slišijo naše puške in kanoni, ker vedno naznanjajo zmago na naši strani.

Upam, da mi oprostiš tej kratki pisavi. Pa moram zaključiti za danes ker me čaka služba. Piši večkrat in jaz bom enako pisal, kadar mi bude čas dopuščal. Pisal bom tudi sestri enkrat.

Prejmite moje lepe pozdrave cela družina. Tvoj brat
John Kraje.

POSNEMANJA VREDNO

Dearborn, Mich. — Rojak Louis Urban-čič, se je nahajal za par tednov na počitnicah v Harriettu, Mich., kjer je s pomočjo tamošnjega naprednega rojaka Frank Eržena nabral \$89 za pomožno akcijo. Darovalci so iz Harrietta, Bonna in Cadillac, Mich.

Po \$5 so darovali: Mr. in Mrs. Frank Eržen; Louis Urban-čič, Detroit; Mr. in Mrs. Duša in družina; Mr. in Mrs. John Okorn št.; Mr. in Mrs. Frank Novak; Mr. in Mr. Louis Lipar; Mr. in Mrs. Tauchar; Mr. Harold Griffin; Mr. Dan Pestotnik ml.; Mr. in Mrs. Pavlinac; Mr. Haffner; Mrs. Johana Smrekar; — Po \$3: Mr. Martin Ernik; Mr. in Mrs. Lazar; Mr. Lika Kenich; Mr. in Mrs. Anton Zakrajšek. — Po \$2: Mrs. Krzich; Mr. in Mrs. Viktor Okoren; Mrs. Steve Smrekar.

Novice iz Luzerne, Pa.
Novic ni posebnih; ljudje se še zmeraj selijo v druge kraje za boljše plačo. Res bo to samo za časa vojne, kar pa iz srca vsi želimo, da bi bilo tega klana že konec. Žalostno za vsakega, kateri se izrazi, da bi bila vojna še dolga, da bi dobi služilo. Ne pomislijo, koliko morajo ti ubogi fantje prestati onkraj morja.

Tukaj je umrla 6. avgusta Mrs. Polona Kodra, stara 55 let, doma iz Zgornega Tuhinja pri Kamniku, podomače Maze-lova Polona. V soboto je še sadi-la solato, v nedeljo je pa umrla. Zapuščala žalujočega moža, 3 hčere in 3 sinove, od katerih sta dva pri vojakih, John je v Franciji, Carlo je v Italiji, Frank je pa doma in hči Betty; hči Mary omožena Zakrajšek v Cleveland, Ohio in Anna omožena Urankur v Cleveland, Ohio, in štiri vnukinje in enega vnuka. — Pokopana je bila 9. avgusta po katoliškem obredu od veliki udeležbi pogrebcev. Vsem skupaj naše sožalje.

Poročevalec.

kar. — Po \$1: Mr. Anton Habikan; Mr. Krzich; Mr. Pestotnik Sr.; Mr. in Mrs. Frank Zakrajšek; Mr. Louis Spojlar; Mr. Frank Zakrajšek Jr.

Med tem je Mrs. Johana Smrekar že celih 50 let v Zdr. državah, 80 let stara, in doma iz Ajdovca pri Žužemberku. Vse hvalevredno je, ker se še vedno zanima za nesrečno usodo svoje rojstne domovine — ubogega naroda.

Mr. Griffin je Amerikanec, imel je ženo Slovenko. Tudi hvala mu, enako vsem darovalcem, ki so pripomogli do tega uspeha. Posebno hvala Mr. in qMrs. Erženu za dobro postrežbo in posebno še za vso pomoč pri zbiranju prispevkov. Brez njegove pomoči, tega ne bi mogli doseči.

Mary Knez.
POPRAVEK K NAZNANILU
Chicago, Ill. — Zadnjič je bilo poročano, da se bo dne 19. novembra letos vršila prireditve v korist Ameriškega Rudedečega Kriza. Ker bo pa isti dan imel pevski zbor "Prešeren" svoj jesenski koncert, kar nam pa takrat še ni bilo znano, se je ta prireditev preložila za eden teden in se bo vršila dne 26. novembra, to je zadnje nedeljo v novembru. Prosimo, vzemite to na znanje.

Rodoljubni pozdrav, za JPOSS šte. 8 in SANS šte. 60:
John Gottlieb, tajnik.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročna, da se poslužujejo — UNITED STATES POSTAL MONEY ORDER,

VSESLOVANSKI KONGRES

Na 23. in 24. septembra se že zagotovljeno kaj bodo dobili po vojni, ne pa nam — nam se boče treba še boriti.

Rojaki širom Amerike, vdeležite se Vseslovanskega kongresa kolikor Vam je mogoče in podprite ga malo finančno, ker nima nič dohodkov. — V združenju je moč!

Mary Knez.
Dearborn, Mich.

Angleški Molitveniki

V krasni vezavi, najfinejšega izdelka.

"KEY OF HEAVEN" v finem usnju \$1.50
"KEY OF HEAVEN" v imitiranem usnju \$1.—

Naročite pri:
SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA"

V PESMARICI
so vključene sledeče slovenske pesmi:

1. Podkonec — moški zbor s bariton samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Otočki zvon — mešani zbor
5. Pomladnika — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speva, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Altantaki odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samospevom
9. Kantata in psalma 126 — moški zbor
10. Soči — za samospeva, mešani zbor in spremljevanje glasovira
11. Psalm 29 — za samospeva, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO 50 centov KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zборе, katere je uglasil in v sazozaležbi izdal MATEJ I. HOLMAR, organist in povodnja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

45-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA
:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti.

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

KUHARSKA KNJIGA:
Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ \$3.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaks jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem šimbolj izveštati in izpopolniti.

Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

ŽIVILIZIRI

Episal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

PROKLETA

:: Spisal EMILE RICHEBOURG ::
 Iz francoščine prestavil J. L.

(110)

"Ah, Germain, Germain!" krikne grofinja. "Hočem videti gospoda Germaina!"

"Kako se zovete, milostiva gospa?"

"Jaz sem grofinja Bussieres."

Vrtar omahne.

A grofinja dostavi: "Pojdite, prijatelj moj, povprašajte intendanta grofovega, ali hoče sprejeti soprogo svojega gospodarja."

Vrtar hiti kakor obnorel preko dvorišča, grofinja stopi nalahko proti stopnicam. Uprav je postavila nogo na prvo stopnico, ko prileti Germain gologlav k njej ter se ji mnogokrat spošljivo prikloni.

Grofinja ide mimo njega ter reče: "Pridite!"

Germain sledi grofinji spošljivo in ponižno.

Vstopita v salon.

"Germain," izpregovori grofinja s trepetajočim glasom, "vedela nisem, da je vaš gospodar odpotoval. Hotela sem govoriti z njim. Pa morda mi vi lahko pojasnite neko stvar. Saj veste, kaj se je zgodilo v gradu d'Arfeuilleskem; kajti bili ste pomagali grofov pri odvedenju mojega otroka!"

Stari sluga plašno odskoči. Grofinja nadaljuje: "Jaz sama sem vse izvedela. Pa jaz pozabim in odpustim — toda s pogojem, da mi takoj poveste, kaj ste naredili z mojim otrokom ter kje da se nahaja sedaj. Vrnite mi mojega sina!"

Germain vzdihne.

"O Bog, o Bog!" zamrmra. "Ti si me predolgo pustil živeti!"

"Čakam odgovora, Germain, čakam odgovora!"

"Ah, žalibog vam ne morem ničesar povedati!"

Grofinja prime služabnika trdo za roko.

"In zakaj mi ne morete ničesar povedati? Odgovorite mi, zakaj ne?"

"Obupan sem, gospa grofinja!"

"To vse mi ne pove, kje je moj otrok! Germain, prosim, vas in če materina prošnja nima veljave pri vas, tedaj vam velevam: vrnite mi mojega otroka! Povem vam, da ne grem oddod, dokler ne izvem, kje da se nahaja! In ako, ostanete pri svojem molčanju, dobro, potem se obrnem do sodišča. Jaz hočem zopet imeti svojega sina, hočem svojega otroka! ..."

"Gospa grofinja, ne upam se vam povedati ..."

"Vse si upajte, Germain, govorite, govorite!"

"Kakor veste, se ima gospod grof mnogo potoževati o grofici Gontranu."

"Vedela sem, da se je moj starejši sin izkazal nevrednega svojega imena. Slepja ljubezen očetova mu je bila pogubna. Pa drugi sin, Germain, drugi sin? ..."

"Gospod grof ga je hotel že davno poklicati nazaj. Pri-sezam vam to, gospa grofinja! Brez nade zaradi nevhvaležnosti grofičeve hotel vam je vrniti vašega sina! Ah, on je hudo kaznovan, kajti, zdaj ... zdaj dvomi."

"Kaj dvomi, Germain!"

"Tega ne morem povedati gospej grofinji ... gospod grof je mislil ..."

"Da sem ga varala, in da ta otrok ..."

"Žalibog, da je tako, gospa grofinja."

"Ah, potem mora seveda trpeti."

"Kakor pogubnik!"

"Zakaj pa mi ni vrnil mojega sina!"

"Ker ne ve, kaj je iz njega!"

Grofinja hudo zakriči.

"Mrtev! mrtev!" zastoče zamolklo revna gospa.

In pri tem se zgrudi na naslonjač.

Germaine vzdihne ter povesi glavo.

Po malem odmoru nadaljuje grofinja z zadušnim glasom: "Germain, ali me morda ne varate? Da, vi mi ne pravite resnice!"

"Žalibog je le prerisnično, kar vam pravim. Navzlic vsemu prizadevanju se mi ni posrečilo, da bi izvedel, kaj je s sinom gospe grofinje!"

Gospa Bussieres zaječe ter zakriči:

"Meni je tako, kakor bi ga bila že v drugo izgubila! O, Germain, povejte mi vse, kar veste o življenju in smrti nesrečnega mojega otroka!"

Stari sluga je slušal.

Nekoliko ur pozneje zapusti grofinja Pariz, kjer ni imela ničesar več opraviti. Predno se pa povrne na d'Arfeuille, odpotuje v Cehvigny. Tam poišče staro Violet in druge stare ljudi. Vsi so hvalili njega, ki so ga zvali gospoda Leona. A vsi so tudi dostavljali: "Gotovo je mrtev; kajti sicer bi se bil vrnil!"

15.

In zopet so ginila leta.

Grofinja ni zapustila svojega gradu, niti ni zopet iskala svojega soproga, ki je sicer bil največ na potovanju. Od časa do časa si je dala sporočati, kako se vede grofič Gontran, ki je postajal zmerom razuzdanejši ter je boljbolj moralno propadal. Nesrečnik se je valjal v luži malopridnosti.

Časih je bil razuzdanec primoran, da se je skrival svojim upnikom po razvpitih zakotnih krčmah. V takih slučajih je plačal intendant gospe grofinje na njen ukaz dolgove malopridnikove. Grofič Gontran je prišel potem iznova na svetlobo, da je še huje zapravljaj in se še strastneje vrgel v vrtilnac razuzdanega življenja.

(Nadaljevanje sledi.)

DOMAČA FRONTA

Kampanja dela — Počiv št. 3

Mostišča in pri nas doma

"Bojišča so oddaljena na tisoče milj od nas, toda tudi mi imamo tukaj doma svoja mostišča", je dejal nedavno ravnatelj War Manpower Komisije McNutt, govoreč o delavskem vprašanju. G. McNutt je objasnil, so ta mostišča na katere misli, bistvene važne vojne tovare kot livarne, ladjedelnice, popravilnice in lesna industrija.

Spretnost in mišice ameriških delavcev, je dejal G. McNutt, so del vojne sile našega naroda — del udarnih čet naših armad invazije.

G. McNutt je dejal, da je pomankanje delavcev v kritičnih industrijah, kjer se je pojavilo v tovarnah težke artilerije, municije, radar naprav, tankov, materiala za izdelovanje plaščev in šotorov — nevarnost za državo, v kateri se mora odzvati na dolžnost vsak delavec.

Dolžnost vsakega zdravega moža napram domovini je, da se prostovoljno javi na posel v najtežji industrijski fronti. Je dodal. Njih naloga je, da izdelujejo žile in mišice za naše vojake.

Vojna še ni končana! Ostanite na svojem poslu!

V ladjedelnicah in pristanišnih napravah primumnjuje 30.000 delavcev

Ralph A. Bard, podsekretar za mornarico, nujno poziva na "delo, podvojeno delo" v ladjedelnicah mornarice in vseh podjetjih, ki delajo za mornarico, ter v pristanišnih napravah in zasebnih tovarnah in ladjedelnicah v vsej državi, ki delajo za mornarico. Naznanil je, da primumnjuje 30.000 delavcev v ladjedelnicah, pred vsem na obrežju Tihega oceana.

Bard je zahteval, da vsi mornariški nastavljenici "ostanejo na svojem poslu", ne glede na to, da je mnogo govoric o miru in navzlic dogodkom v Evropi, ter da tako omogočijo naši mornarici, da "zvali na Japonce vse nakopičene sile našega brodrovja in naše produkcije".

Produkcijška bitka mornarice se ne bo končala, predno ne bo Japonska popolnoma poročena, je dejal Bard, tako da bi moralo biti zaposlenih v enem letu ravno toliko delavcev v naši mornariški industriji kot sedaj.

"Mornarica se zanaša na vas — in mi vemo, da je ne boste pustili na cedilu", je Bard zaključil svoj poziv delavcem.

Kampanja za obiskovanje šol se je začela širom države

Ameriški urad za vzgojo, Federalna agencija za varnost in otroški urad pri ameriškem ministerstvu dela so začeli s podporo War Manpower Komisije splošno kampanjo za obiskovanje šol, da bi tako popravili naraščajoče pojemanje vpisovanja v šole high school.

Urad za vzgojo in otroški urad sta povabila vse občinske skupine — učitelje, stariše, delodajalce, delavske organizacije, politične prvake, dobrodelna društva in mladinske organizacije, ter tudi mladino samo — naj podpira v svojem domačem okraju to šolsko kampanjo v cilju, da se "dečki in deklice našega naroda vpišejo, in ostanajo v svojih high school dokler so v tej starosti, vse dokler ne dokončajo svojih tečajev, bodisi da so ves čas v šoli, bodisi, da sledijo dobro sestavljenim programom istočasnega dela-in-šolanja.

Statistike vpisovanja v high school in dela mladine naglašajo velike potrebe tega organiziranega napora. Omenjeni

— STRAN 3. —

MATI... (Enodejanka)

Peter: Seveda ima prav! Boštjan res dobro pozna mero in vago? Ko je prišel v naš trg, je nosil culo v roki in dva trgovca je že našel tu. Pa ni izgubil korajže. Vrgel se je v kupčijo, brezobzirno odiral ljudi, jim posojal denarja, marsikatero hišo je omajal in spodnesel. O, ta ti pozna mero in vago — oderuh sleparski! (Streljanje se izgublja v daljavo in utihne).

Minca: Ne zmerjaj, Peter. Tudi nam je posodil, ko se oče ni vrnil iz vojne in smo bili v stiskah.

Mati: Kaj bi tedaj brez njega.

Peter: Saj, saj! Ker mu niste mogli vrniti posojila, ste mu morali prepustiti edini gozd, ki je bil kaj vreden in zret za poseko. Podkupil je cenilce in ...

Mati: Molči Peter, jaz sem gospodar in jaz odločam!

Peter: Če molčim ali ne, bila je očitna goljufija, to drži. In zato naj se mu nemara do tal odkrivamo in mu pojemo hvalo do groba! Kar spomnite se, mati, kako ste se takrat zaprlj v kamro in jokali za gozdom. E, to je bil gozd.

Minca: Naš gozd, naša "tiba hosta", kakor je govoril France!

Mati: (Se ogne temu pogovoru, stopi k oknu). Ali je bitka končana, ali pa se je prenesla dalje. Nič več ni slišati.

Peter: So jih pač pognali, Labe, kakor vselej. Partizani so prostovoljci, vedo, zakaj se bore. Vojak, ki je prisiljen v vojaško sukno, jim ne bo nikoli kos. Saj veste, kako je bilo na Gabrovcu: 14 partizanov proti 100 Italijanom — in zmagali so naši.

Mati: Potem pa so prišli Italijani z letali in z bombami razbili vse hiše v vasi.

Minca: To znajo. To je njihov junaštvo, s katerim se tako radi postavljajo; razbijati hiše, ubijati neoborožene ljudi in odvajati cele družine v internacijo, v lakoto in smrt.

Cele procesije stareev in žena, ki so se jih otroci držali za krila.

Peter: Človek pa naj gleda vse to s prekrizanimi rokami in naj živi lepo dalje v svojem miru, kakor da se na svetu ne dogaja nič važnega, nič velikega? Kako naj človek zdrži doma?

Peter: (nadaljuje) Ves mesec, kar sem se vrnil, si že očitam, da sedim doma, na mestu da bi šel za Francetom v gozd, da zamenjam posteljo za mah, streho za nebo, plug za puško. Očitam sebi in vam, mati, ki me rotite, da moram ostati doma.

Mati: Otrok mora ubogati svojo mater.

Peter: Če ne zahteva od njega kaj nemogočnega, nečastnega.

Mati: Ali je morda nečastno, če ostane sin pri materi v teh težkih časih?

Minca: Mame vendar ne moreš pustiti same doma, Peter.

Peter: Nečastno je, ne biti tam, kjer bi moral biti.

Mati: Pa biša? Že zaradi Franceta so nam hoteli razbiti hišo, in le Boštjanu se imamo zahvaliti, da je niso. To ti zdajle povem, ker se ne veš.

Peter: Ta trgovec ima pa silno dobre zveze. Zmerom se mi je zdelo, da je res tak, kot govore. Je že take nature, da je zmerom s tistim, ki ima oblast. Zanj je vse to stvar kupčije. Steči k Italijanom, da si zavaruje kožo za danes, včasih pa zastavi kako dobro besedo za tega ali onega vaščana, da si zavaruje kožo za jutri. Lopov lopovski. In njega poslušate mati? Teža pa ne veste, da sta bila ravno Boštjan in njegov sin, ki sta Italijanom izročila seznam vseh iz naše fare, ki so šli k partizanom.

Mati: Lažeš, to ni mogoče.

Peter: Je mogoče, in tudi res je. Kako škodljivo se je smehljaj na pragu svoje trgovine, ko so nas gnali mimo!

uradi poudarjajo, da je padlo število vpisanih dijakov od leta 1940 sem, ki je bilo najvišje v pogledu mladine v šolah, v vsej zgodovini Amerike, za nič manj kot 1.000.000 dijakov.

Pospešno zdravljenje gonoreje

Zdravniki ameriškega Public Health Service-a pri federalni agenciji varnosti, poročajo, da so zdaj na razpolago pospešene in jako enostavne metode zdravljenja gonoreje s penicilinom, pri čemer bolnikom ni treba več v bolnico.

Serijski 5 zdraviljenj je končana v samo 7 in pol urah. Druga metoda zahteva še eno zdravljenje naslednji dan zjutraj. Bolniki morajo biti pri zdravniku v kliniki ali v njegovi ordinaciji le za nekaj minut vsakokrat — torej po petkrat ali šestkrat — kadar dobivajo injekcije penicilina.

Ti dve metodi bosta uporabljene, ako potrebno ali umestno nekoliko spremenjeni, povsod tam, kjer čas ali druge okoliščine onemogočujeta uporabo normalnega zdravljenja s penicilinom, ki zahteva 12 do 24-urno zdravljenje. Tako bo postalo mogoče, da bo penicil-

lin še na bolj široki bazi uporabljen v okviru državnega programa za pobijanje veneričnih bolezni. Obe novi metodi sta zelo uspešni in odstotek ozdravljenj je ravno tako visok, donalega tako, kot pri normalnem zdravljenju s penicilinom.

Racioniranje olja za kurjavo bo bolj tesno

Urad za administracijo cen je zaustavil izdajanje odmerkov za olje za kurjavo za naslednje potrebe: vroča voda, domača kurjava, domača razsvetljava, in sicer v vseh slučajih, v katerih ima gospodar na razpolago električne naprave za omenjene potrebe. Ta korak je postal neizogibno potreben radi pomanjkanja petroleja in drugih vrst olja za kurjavo. Tam kjer električne naprave niso primerne, bo odmerk zmanjšan na maksimalno možno, katero je mogoče prihraniti, ako se poslužuje gospodar svojih električnih naprav.

Olja za kurjavo ne dobe oni, ki oddajo napravo za premog

Urad za administracijo cen je pooblastil lokalne War Price

& Rationing Boards da zadržijo odmerke za kurjavo z oljem vsem onim, ki oddajo naprave za kurjavo s premogom ali lesom, ali ki bi prodali te naprave brez zadostnega vzroka, le v cilju, da dobe olje za kurjavo.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenskemu Pomožnemu Zboru
 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

SIVALKE

na moških klobukih; dolga sezona. Vsaka dobi kite samo ene barve in blok za celo sezono.

Stalno delo.

DARTFORD HATS
 719 BROADWAY
 NEW YORK CITY

RAD BI IZVEDEL

Rad bi izvedel za naslov rojakov Matija in Marko Cajnar, iz Križevske vasi, fara Metlika, Jugoslavija. Oglasita naj se na "N. G.", c. of Glas Naroda, 216 West 18th Street, New York 11, N. Y. 8—29, 30, 31

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtku gotovino oz. znanke (Zbirženih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

NOVA IZDAJA
Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

